

ELFIZETÉSI ARAK:

Évi előfizetés: 80 lej
Féléves: 40 lej
Háromhónapos: 220 lej
Három hónapos: 410 lej
Három hónapos: 800 lej
Egy szám ára: hét-
nap 4 lej, vasárnap
5 lej, az okiráltságban
egy lejjel drágább

UJSÁG

Alapította Gombos Ferenc

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:

Strada Regina Maria (volt
Deák F.-u.) 35. Telefon 396.
Temesvári szerkesztőség
és kiadó: Str. Avram Iancu
(volt Takarékpénztár-u.) 4

FOSZERKESZTO:

DR. PAÁL ÁRPÁD

CLUJ-KOLOZSVÁR

XXVII. évf. 131. szám

FELELŐS SZERKESZTO:

DR. ZÁGONI ISTVÁN

Az egyházak és telepések panaszai a Népszövetség tanácsa előtt

Mindkét ügy érdemi tárgyalását öszre halasztották

Egész Románia közvéleménye izgatott érdeklődéssel fordul a Népszövetség tanácsának júli gyűlése felé, ahol most veszik tárgyalásnak a panaszokat, amelyeket a magyar kisebbség részéről közvetlen úton terjesztettek a népkisebbségek védelmére hivatott nemzetközi fórum elé.

A telepések ügye

A Népszövetség tanácsa csütörtöki ülésén tárgyalta az erdélyi telepések ügyével. A romániai delegátus ismertette a földosztás folyó munkáját, amelyeket a magyar kisebbség részéről közvetlen úton terjesztettek a népkisebbségek védelmére hivatott nemzetközi fórum elé.

A román delegáció nevében Titulescu a határozathoz hozzájárult.

Az Angheliescu-javaslat

Az erdélyi magyar kisebbség egyéb panaszait tartalmazó kérvényekkel titkos ülésen fog-

lalkozott a Népszövetség tanácsa. Kiszivárgott hírek szerint

a kérvények fölött élénk vita fejlődött ki.

Elhangzott olyan javaslat is, hogy a népszövetségi tanács indítványozza a Népszövetség teljes ülésének, hogy az erdélyi magyar népkisebbség többszöri panaszaira való tekintettel vagy külön bizottság küldessék ki a helyszínre, vagy terjesszék a panaszokat döntés végett nemzetközi bíróság elé, amelynek feladata volna megállapítani, hogy a román kormány megfelel-e a kisebbségekről szóló egyezményben foglalt kötelezettségeinek?

Az erdélyi magyar egyházaknak a Népszövetséghez benyújtott figyelmeztetését az Angheliescu-féle iskolajavaslat ügyében a román delegáció formai szempontokból kifogásolta. Formahibaként hozták fel, hogy az egyházak panaszát az egyezmény értelmében nem a tanácsban képviselt valamely állam delegátusa terjesztette elő, valamint az is, hogy ez a figyelmeztetés időbeli, mert az Angheliescu-törvény még csak javaslat, amely így sérelemnek még nem minősíthető. Ezek alapján Románia képviselője a felvetett javaslatok egyikét sem fogadta el, mire a tanács úgy határozott, hogy a kérdést egyelőre kikapcsolják és a szeptemberi ülésre halasztják.

Többek hozzászólása után az indítványt a gyűlés egyhangúan magáévá teszi és sürgősen felszólítja a tanügyi, illetve a kulturális bizottságot, hogy magát kiegészítve, azonnal kezdje munkálatait a gyakorlati iskolaprogram összeállításáért, valamint az anyagi lehetőségek megteremtéséért.

A 8. pontnál (csucsa paktum kérdésének megtárgyalása) az elnökség az elnöki tanács azon indítványának elfogadását kéri, hogy a paktum ne olvastassék fel és ne tárgyalassék fel, de jóváhagyólag vétessék tudomásul.

Ezzel szemben Kalotaszeg kiküldöttai kérték a paktum részletes tárgyalását, azért, hogy az ellene való aggodalmak eloszlathatók, illetőleg a paktum hiányos és aggályos pontjai kiküszöbölhetők legyenek, viszont oly módosítást is kértek, hogy az Averescu-párt a maga kormányrajutása esetén ne csak programként fogadja el a magyarság egyes kívánalmait, amiket ő is jogosnak ismer el, hanem garantálja is azok teljesítését.

Az intézőbizottság több tagjának ellenkező véleménye és napirendre való térés javaslat után Kalotaszeg küldöttje azt kérdezte:

— Kötelező-e a paktum a magyarságra nézve már most, vagy nem, más szóval intézőbizottsági tárgyalás és jóváhagyás nélkül a paktum ratifikálnak tekintendő-e, avagy nem?

Az intézőbizottság erre egyhangúlag megállapította, hogy a paktum még nem kötelező, a ratifikálás még nem történt meg és csak az Averescu-párt esetleges kormányralépésekor lesz aktuális annak ratifikálása.

A 9-ik pontnál (a kalotaszegi határozatok tárgyalása) főtitkár bejelenti, hogy a kalotaszegi közgyűlés határozati javaslatai közül a brassói gyűlésre vonatkozókat a tagzatok kivétel nélkül elvetendőnek ítélték, viszont a Bárdos Péter 12 pontját szinte egyhangúlag a párt által vállalandóknak véleményezik.

Kalotaszeg kiküldöttje kéri az elnökséget, hogy a szilágymegyei tagozat ezirányu átiratát olvastassa fel. Szilágymegye két tagozatának a határozatai azonban nem voltak megtalálhatók az iratok között. Pedig a szilágymegyei tagozatok igenis reámutattak és megállapították, hogy a brassói gyűlésen a szólásszabadság megsértetett és ebben a kérdésben Kalotaszegnek igazat adnak.

Még egy kis parázs vita keletkezett Deutscher Géza dr. és Szele Béla között a „Brassói Lapok”-nak a kalotaszegi tagozatot és annak vezetőit támadó rágalmozó és gyanúsító közleményei miatt. Deutscher Géza a „Brassói Lapok” ellen az intézőbizottság rosszaságának kifejezését kérte, miután kölesönös bizalmat és becsületes össze, dolgozást a lapban közölt igaztalan támadások teszik lehetetlenné. Az intézőbizottság az elnökség körébe utalta át a kérdés elintézését.

Egyes kisebbségi jelentőségű adminisztratív ügyek tárgyalása után a gyűlés negyed négy órakor véget ért. A gyűlés résztvevői véleménykülönbség nélkül megállapították, hogy Bethlen György gróf a tárgyalások sok nehéz és kényes fordulata közben klasszikus tárgyilagossággal és megnyugtató tapintatossággal elnökölt.

A párt hivatalos kommunikéje

A Magyar Párt Intézőbizottsága a hó 12-én tartotta az évben első rendes ülését, miután előzőleg az ülés engedélyezését kikérni nem sikerült, illetőleg a hatóságok csak megbízottjuk jelenlétében voltak hajlandók az ülés tudomásul vételére, amit viszont a Magyar Párt elvi szempontból nem hajlandó elfogadni. Az ez évi első ülésen a betegsége miatt sza-

A csucsa paktum még nem kötelező

A Magyar Párt intézőbizottsági ülése

— Az Ujság tudósítójától —

A Magyar Párt intézőbizottsága a december 13-iki brassói közgyűlés óta ma tartotta meg 13. ülését. A bizottságnak mintegy 100 tagja közül a következők vettek részt az ülésen: Gróf Bethlen György elnök, Kós Károly, a kalotaszegi tagozat kiküldöttje, továbbá dr. Apáthy Árpád, Balogh Géza, Bethlen Pál gróf, dr. Deák Árpád, Dózsa Endre, dr. Deutscher Géza, Fekete Gy. Béla, dr. Ferencz József, Gabányi Imre, Gombos Benő, Hubay Károly, dr. Issekutz Gy. Kozma Imre, Kovács Kálmán, dr. Nagy István, Peredy György, Reményik Károly, Sebesi János, Szatmári János, Schmidt Odön, Szele Béla, Toldalaghi Mihály gróf, Vásárhelyi János, Várady Aurél.

A tárgysorozat első négy pontja közül (dr. Bethlen György elnökhelyettesi megbízatása, Grandpierre Emil lemondván az ügyvezetés, dr. Várady Aurél ügyvezetői megbízatásának elintézése, egy elnöki tanács tag helyének betöltése) csupán Várady Aurél ügyvezetői megbízatásánál volt egy kis eszmecsere.

Az 5. pontnál (a csikmegyei szenátorválasztás ismertetése) már vita, sőt kissé izléstelen vita fejlődött ki, melynek során az „Ujság”-ot némelyek támadták. Véget ért elfogadtak egy indítványt, hogy az elnökség lépjen érintkezésbe a magyar lapok szerkesztőivel, sőt a csikmegyei lapokkal is, és hasson oda, hogy magyar újságok magyar ügyekben ne zavarják az összefüggést, hanem törekedjenek arra minden erejükkel, hogy az egység meg ne zavartassék.

A 6-ik pontnál (magániskolai törvényjavaslat elleni tiltakozások) az intézőbizottság

tudomásul vette a pártelnökség eddigi intézkedéseit.

Kalotaszeg küldöttjei az intézőbizottságban

Kós Károly, a kalotaszegi tagozatnak erre az ülésre kiküldött elnöke kérdezi az intézőbizottságot, hogy vajon a Magyar Párt pusztán az egyházakat támogatja-e az egyházi iskolákért folytatott küzdelmükben és a békeszerződésben biztosított székely autonóm iskolákért, valamint a kisebbségeknek biztosított anyanyelvi oktatásért ne vállalja-e a küzdelmet?

Az elnökség erre kijelentette, hogy a párt nem adta fel a magyar kisebbségi oktatásért való legszélesebb vonalú küzdelmet. Ennek tudomásul vétele után Kós Károly indítványozta, hogy a párt legszigorubb teendői közé vegye fel az egyházi iskolák autonómiájáért való küzdelmet, de ezen a küzdelmen túl azt is, hogy a békeszerződésben biztosított minden iskolajoghoz ragaszkodjék, s amellyel kézbe veszi a magyarság oktatásügyének praktikus értelemben való tényleges megoldását. Szükségünk van — mondotta Kós — a jövő magyar generáció megtartása és anyagi boldogulása lehetősége érdekében új iskolatípusok beállítására, melyek lehetővé teszik, hogy ifjúságunk itt maradhasson és a földmivelő, iparos és kereskedő osztályaink a szükséges intelligens és szakképzett utánpótlást megkaphassák. Ezzel kapcsolatos volna humánus iskoláinknak bizonyos mérvű leépítése, illetve átalakítása, új intézmények szervezése és háttérnek társadalmunk ez irányu megszervezése.

badágon levő Ugron István elnök helyett és meghí-
zásából dr. gr. Bethlen György alelnök elnökelt, ki
az ülést d. e. 10 óra után megnyitva, megütközéssel
említette fel, hogy a „Vintorul“ az elnök távollétét
a párt életébe állítólággal jelentkező éles ellentétekkel
hozza kapcsolatba és az elnök betegségét az ő távol-
létére ürügynek tünteti fel. Az Intézőbizottság egy-
hangúlag csatlakozott az elnök részéről kifejezett
megütközéshez és miután ugyancsak elnöki előter-
jezésre mely megilletődéssel, őszinte részvétellel adott
kifejezést dr. Hajdu István, a párt marosbistai tago-
zata egyik kiváló vezetőjének halála felett, áttért a
napirenden levő tárgyra, melyek között néhány
személyi ügy elintézése után első helyen foglalkozott
a csikszentimrei szenátorválasztásról tett elnöki jelen-
téssel. A jelentést tudomásul véve, elismerését fejezte
ki a csiki székely népnek és vezetőinek a választási
harcon kifejtett magatartásáért és az előfordult
visszaesések megtorlása céljából tett intézkedésekhez
hozzájárult.

A magánoktatásról szóló törvényjavaslat ellen
elfoglalt álláspont képviseletében eddig tett lépések-
ről szóló elnöki tájékoztató jelentést hosszasan tár-
gyalta az Intézőbizottság és amíg egyfelől helyeslő-
leg vette tudomásul az elnökség részéről eddig tett
lépéseket és kimondotta, hogy a sérelmes javaslat
ellen a küzdelmet tovább kell folytatni, másfelől élénk
és beható eszmecsere alá vette az iskolák egy részé-
nek a változott gazdasági viszonyokra való tekin-
tettel szükségesnek mutatkozó átszervezés kérdését.
Errevezve Dózsa Endre, dr. Gabányi Imre és Kós Ká-
roly kiküldetésével kiegészített közművelődési bizott-
ság készülében levő munkálatának beterjesztése után
fog határozni.

Ugyancsak ez ülés napirendjén foglalkozott az
Intézőbizottság az u. n. csucsi paktum kérdésével,
melyre nézve többek felszólalása után egy szó elle-
nében valamennyi tagozattal kimondotta, hogy a bán-
ffihunyadi tagozat részéről a „paktum“ közzététele
íránt kifejezett kíváncságnak nem tesz eleget, mert
azt egyfelől az egyezmény kölcsönös diszkreciót biz-
tosító tartalmára tekintettel megengedhetőnek nem
tartja, de másfelől szükségesnek nem találja.

Kalotaszegi tagozat ismeretes határozatai szin-
tén hosszabb tárgyalásban részesültek az Intézőbi-
zottság ülésén. A kalotaszegi tagozat határozatait az
elnökség tudvalevően közölte volt a tagozatokkal,
melyek mindannyian beterjesztették véleményüket s
az Intézőbizottság ennek ismertetése után kimondotta,
hogy a kalotaszegi tagozat ismeretes határozatai kö-
zül a brassói nagygyűlésen történt elintézésére és
egy új nagygyűlés összehívására vonatkozókat nem
teszi magáévá, azonban a Bárdos Péter javaslatára,
a földreformmal érintett ksgazdák érdekében hozott
harmadik határozatot kiegészítve az ud-
varhelymegyei tagozat részéről javasolt pótlással,
mint a párt programjának teljesen megfelelő, ille-
tőleg abból következő és az addigi pártakcióval
összhangban levőt, magáévá teszi.

A közigazgatási törvény tárgyalásáról és tartal-
máról tett jelentés kapcsán kimondotta az Intéző-
bizottság, hogy a kétségszerűen kimondottak összeál-
lító névjegyzék ellenőrzésére és általában a választá-
soknál szervezkedésre az összes tagozatokat meg-
keresi.

Több kisebbjelentőségű folyó ügy tárgyalása
után az Intézőbizottság ülése d. u. 3 órakor ért véget.

Az olasz Somogyi-ügy is hullámokat ver

(Róma.) Matteotti olasz képviselő halálának
szerdán volt az évfordulója. A liberális ellen-
zéki pártok ez alkalomból nagy gyászünnepeket
rendeztek, mire a kormány a két legtekintélye-
sebb olasz ellenzéki sajtóorgánust, a „Cor-
riere della Sera“-t és a „Stampa“-t betiltotta.
Rómában a gyászünnepeket követően a han-
gulat rendkívül izgatott, melynek következtében
számos incidens is történt. Matteotti meggyilkolá-
sának helyét hívei vörös székfüvel akarták
megjelölni, de ezt a rendőrség megakadályozta.
Délután a munkásság tíz perces munkaszünetet
tartott. Rómában az a hír terjedt el, hogy a
Matteotti-család sirbörtjét a fasiszták feldúlták.

Spaso Cvetanovici

macedóniai sütlődjében Cluj, Strada
N. Filipescu (volt Szentlélek-utca) 13.

valódi virágkomlós kenyér

kapható — Minden nap friss sütés

Minden fűszerüzletben kérje a valódi virágkomlós
HÁZI KENYERET!

Megszavazták a rádiótörvényt

A parlamenti ülészak utolsó teendője a választótörvény letárgyalása

(Bukarest.) A kamara csütörtökön hosszas
vita és ellenzéki kritizálás után megszavazta a
Banca Nationala privilegiumának meghosszabi-
tásáról szóló javaslatot. Az ellenzék részéről el-
hangzott bírálatok azonban, sőt Averescu jóindu-
latu hozzászólása sem hozta meg a kívánt ered-
ményt: a javaslat lényegesebb módosítások nélkül
lett törvény, 128 szavazattal kettő ellenében. Az
ellenzék tiltakozása jeléül kivonult a szavazás
elől.

A következő ülésen tető alá hozták a vasár-
napi munkaszünetről szóló javaslatot is, miután
Chirulescu munkaügyi miniszter hozzájárult
ahhoz a módosításhoz, hogy május elsejét álta-
lános munkaszüneti nappá jelentsék ki.

A jelen parlamenti ülészak előreláthatólag
szombaton este fejeződik be. A legutolsó ülésen a
király határozott kívánságára beterjesztik a vá-
lasztói javaslatot, amelynek részletes tárgyalá-
sára csak a jövő időszakban kerül sor. Tegnap
dél előtt a képviselők és szenátorok között széjjel
is osztották az új választójogi törvényjavaslat
szövegét. A reform az általános titkos, egyenlő és
közvetlen szavazás elvén nyugszik. Az eddigi pro-
porcionális rendszert a kisebbségek oly képvisele-
tével váltják fel, amilyeneket a franciaországi vá-
lasztótörvény meghatároz. Ez a választási rend-
szer a kamarai választásokra fog szólni. A ja-
vaslatot legközelebb részletesen fogjuk ismertetni.

A kamara péntek délelőtti ülésén Anghelescu
javaslatot terjeszt be, hogy a jasi, bukaresti és
csernovitzai egyetemeken új katedrákat állíthas-
sanak fel. A javaslatot megszavazták.

A kamara ma délutáni ülésén Iteanu rámpo-
tat arra, hogy Gh. Pop interpellációjára, melyben
a háromszék megyei prefektus panamája ügyében
még nem érkezett válasz a belügyminiszter részé-
ről. Ismételtlen kéri az ügy tisztázását.

Napirenden a rádiófon javaslat szerepel.
Előadó Achile Paicu, aki ismerteti a javaslatot,
amely gondoskodik a kellő ellenőrzésről és garan-
tálja a technikailag megfelelő készülékek beszer-
zését. Nem volna szerencsés dolog a rádiófon ál-
lamosítása, mert az állam rossz adminisztrátor,
megalapítandó társaság tiszta nyereségének öt-
ven százaléka az államot illeti meg. Méltatja az
után a rádiófon kulturális jelentőségét s elfoga-
dásra ajánlja a javaslatot.

Tancred Constantinescu kereskedelemügyi
miniszter kifejti, hogy a rádió állami monopoli-
um lesz, mert az állam hatvan százalékban vesz rés-
et a vállalat alapításában. Javasolja, hogy az igaz-
gatóságban az állam képviselőinek többsége biz-
tosítva legyen. Beszéde után a javaslatot általán-
sában megszavazzák.

A szenátus több kisebb javaslat után megs-
vazta a szerencsejátékoknak a fürdőkről való e-
ltiltásáról, valamint az olaszországi kincstári b-
nok konszolidációjáról szóló törvényjavaslatot.

A Banca Nationala privilegiumának me-
ghosszabbításáról szóló javaslat tárgyalásánál C-
stachescu parasztpárti kifogásolja, hogy ne
hallgattak meg a javaslat előkészítésénél egyet-
erdélyi speciálistát sem.

Az ülés folyik.

Rosszul gazdálkodik a Nemzetek Szövetsége

Magyarország és Ausztria szanálása eredményeket mutat

(Genf.) A Nemzetek Ligájának első ülésén a de-
legátusok a liga költségvetését tárgyalták.

Chamberlain angol külügyminiszter hevesen tá-
madta a Liga híghírnéi osztályának működését,
amelynek múlt évi kiadásai meghaladták a 700.000
francia frankot. Kifejtette az angol külügyminiszter,
hogy a közegészségügyi szakosztály horribilis ki-
adásainak oka az, hogy a szekció átlépte hatáskörét
és olyan dolgok elvégzését vállalta magára, melyek
az illető államok hatáskörébe tartoznak. Ez — a szek-
ció dnyel elnöke elen irányuló célzás az ülésen
résztvevők sorában élénk feltűnést keltett.

Magyarország sikere Genfben

A Népszövetség pénzügyi bizottsága kedvező
megítélésben részesítette a magyar kormány előter-
jesztéseit, jóváhagyta Magyarország 1925 — 26-ik évi
állam költségvetését hozzájárult a bevételi fölső-
legek terhére az állami tisztviselők illetményeinek
emeléséhez és engedélyezett harmincemillió koronát
a külföldi kölcsön eddig igénybe nem vet része ter-
hére beruházási célokra.

A magyar kormányfelnököknek és pénzügyminisz-
ternek kétségkívül jelentős sikere ez. Annál jelen-
mínt eddig minden alkalommal — a kisantanttal, mely
többség, mert szemben találták magukat Genfben —
Románia képviselője által elodáztatni kívánta a ha-
tározathozatalt, amíg a Népszövetség meg nem viz-
sgálja az általuk állított titott, de eldugott költségve-
tési tételket.

A kérdésben Anglia Magyarország mellé állott és
a népszövetségi főbiztos jelentését vétette irányadónak.
Smith Jeremiás főbiztos pedig mindenben igazolta
a magyar küldöttek állításainak helyességét.

Smith főbiztos ezután tömör képpen vázolta a sza-
nálás eredményeit. Rámutatott az eddigi haladásra,
hogy a költségvetést egyensúlyba hozták s az állam-
háztartás deficitje megszűnt.

Ezután Commenne román követ szólalt föl és elő-
adta, hogy Chamberlain és Smith főbiztos bejelen-
tése után Románia elfogadja a javaslatokat, hogy ev-
vel is mutassa a Nemzetek Szövetsége iránti ragasz-
kodását.

Veverka csehszlovák követ csatlakozott Scialoja
és Commene kijelentéséhez és a javaslatot a maga
teljességében elfogadta.

Megszüntetik Ausztria népszövetségi ellenőrzését

Ahrer dr. osztrák pénzügyminiszter nagy genfi
sikerei és a népszövetségi hitel hátralevő részletének

szabad rendelkezésre bocsátása nagy meglepé-
d váltott ki a francia, angol és olasz kiküldötteknél,
mely államok ez alkalemmal is kifejezték Ausz-
trá iránti rokonérzésüket.

A Népszövetség köreiben ezzel kapcsolatban
molyan tárgyalják Zimmermann dr.-nak, Ausz-
triai szanálási főbiztosának visszahívását, ami valószí-
leg ez év végén be fog következni. Ugy látszik, he-
illetékes tényezők kezdenek meggyőződni arról, he-
Ausztria viszonyainak stabilizálása már eljutott ar-
pontra, amikor minden ellenőrzés felesleges és c-
gátlólag hathat a szabad kifejlődésre. Zimmermann
biztos részére már új állás után is néztek. Vissza-
vása esetén — amint egy Berlingen át érkezett f-
landi jelentés hírül adja — India konzulátát fog-
rábizni.

— Tűz egy brassói gépgyárban. Brassó
tudósítónk telefonálja: A Bobrinszky-féle o-
vargyárban tegnap tűz ütött ki. Nagy fáradta
után sikerült a tüzet lokalizálni. Az okozott
meghaladja a félmillió lejt.

— Ha a házigazda goromba. E cir-
tegnapelőtti híreinket az audiatu et altera p-
elve és dr. Nestor információi alapján így
dosítjuk: Két évvel ezelőtt dr. Nestor Emil
dr. Ady Zoltán közt felmerült becsületsértő
fejezéseket dr. Nestor Emil kért lovagias el-
tételt és nem dr. Ady Zoltán. A bemutat-
jegyzőkönyvben arról is meggyőződünk, he-
dr. Ady a lovagias elégtételadás elől ki-
Hogy a kolozsvári tábla a 14 napi fogház-
tetést törölte, az a tanuinak tulajdonítható
pedig elsősorban a feleségének, sógornőjének
sógornak, akiket eskü alatt hallgattak ki.
egész ügyben a végső ítéletet egyébként a
karesti semmitőszék fogja kimondani.

— Öngyilkosság a szállodában. Brassó
tudósítónk jelenti: Tegnap a brassói „Kor-
szállodában“ egyik vendég revolverrel fejbe lő-
magát. A zsebében talált iratokból megállá-
tották, hogy az öngyilkos Harmath Miklós na-
enyedi kereskedelmi ügynök.

— Az Ujság temesvári szerkesztősége és ki-
hivatala: Str. Avram Iancu (v. Takarékpénztár-na-
4. Előfizetéseket, hirdetéseket felvesz, reklamációt
elintéz.

— Az Ujság marosvásárhelyi szerkesztősége
ügynökség, Uri-utca, Főposta mellett. Előfizetése-
ket, hirdetéseket felvesz, reklamációkat elintéz.

Bp. 21-136

Egy monstruózus autónak a száma ez, mely Budapest a Király-utcában ósdi, düledt ház udvarán áll. Levitézlett, ócska, öreg bárka, akkra mint egy mozdony, melynek csak a kereke hiányzik. A kegyvesztett, rongyos járműből csak kevesen tudják, hogy a régi osztrák-magyar monarchia legnevezetesebb autója, mert benne ömlött ki Ferenc Ferdinánd és Hohenberg Zsófia vére, belőle indult ki a világháború. Ez a hatalmas Austro Daimler vitte a főhercegi párt a szajevói ünnepségekre. Öt méter hosszú az autót, két méter széles a karosszéria és a berendezés is aránytalanul széles és magas. A tizenöt éves udvari autón alig látszik az előző származás, a lakkból rozsdá lett, a színpárnákból rongyhuzat, mintha a tragikus dicszta történetének hű másolata volna.

Ötvenmillió koronáért eladó Ferenc Ferdinánd autója, melyet ma vidéki turautakra használnak. Az igazgatója megmagyarázza, hogy a Kúriagazgatási Kiadó és Terjesztő Vállalattól vették, az viszont a kincstártól szerezte, mikor a királyi palotában ezeket a dolgokat árverezték. Vaki megkérdezi:

— És kik járnak rajta?

Az igazgató csodálkozik a laikus kérdésen. — Hát aki akar. Aki vidékre akar utazni, adjuk neki. Ez kibír mindent.

— Meg szokták mondani, hogy kinek volt ez az autó?

Az igazgató még jobban nevet.

— Fontos ez? Kérem, ha sok pénzem volna, az autót értékek állítanám be egy sarokba. Így — ez is csak egy autó, melyet bérbe lehet venni.

A soffőr most kimász a tengely alól, átlépi az ütközővédőt és felkurbli a motort. A motor megindul, berreg — és a királyi uccát a konyhaszaga, gyermeklármája mozdulatlan egyszerűségében megjelenik az emberiség hajdani történetkönyveinek legnagyobb, legszomorúbb leckéje....

A nap tüzes sugarai szikráznak a hatalmas autó lakkján. Az autó lassu, méltóságos lépésben halad a Filipovics-tábor felé. A nép üdvözlésére elkigyózik az uccán. A trónörökös pár balra-jobbba hajlong, a főherceg jobbkéze, mint a gép jár az öltői a szék széléig. Szalutál, szalutál. A főhercegnő mosolyog. Potiorek szárnysegéd tekintete a katonák sorsfálán szalad végig.

Tíz óra tíz perc.

A percek spanyol etikett szerint peregnek. Az autók a Mustaj bég-uccán és az apell-rakparton sietnek a városháza felé.

Tíz óra husz.

Az autó első szerepe a történelemben. Az autó fölött elsuhan egy bomba. A királyi herceg elugrik a kocsi alá és félrelépi a repülő bombát. A bomba robban és az egyik szilánk a benzintartótól másfél centiméternyire esik földre.

Az autó megy tovább. Most már a katonai kórház felé, a bombamerénylet sebesültjének, a potiorek tábornagy szárnysegédjének látogatására.

Az autó befordul egy uccasarkon, két halk sztyolddurranás — és az autó utasai mélyen meghajolnak. Ez a meghajlás azonban már nem a spanyol etikett, hanem a halál törvényei szerint történik. A vér pedig lecsurog az autó színpárnáira és lábszönyegeire.

Aztán megy tovább az autó. Két halottat lát az út, de a két halottnak millió és millió nyéka van.

A soffőr rekedten kiáltja:

— Ugy berreg ez kérem, mint egy álom! Mint egy álom.

Aztán eláll a berregés. Eláll az álom. A valóság, amire ébredünk — ez az autó. A Bp. 21-136. B. E.

Géphajtóköteleket

kenderből és manilából,

malomhevedereket,

transmissió hevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és zsinórokat **Cosma János** gyárt és szállít költőgyártó Cluj; Str. G. Tamaş (Galamb-u.) 14. sz.

A leégett Sátoraljaúj hely lakosainak nagy része kórházban fekszik

A gyújtogató átszökött a csehszlovák határon

— Az Ujság tudósítójától —

(Sátoraljaúj hely.) A sátoraljaúj helyi óriási tűzvész keletkezésének ügyében megtartott tűzvizsgálat megállapította, hogy a gyöngyösi katasztrófa emlékeztető tüzet gyújtogatás okozta. Spécián Endre, a rendőrség vezetője erőlyes nyomozást indított és megállapította, hogy a gyújtogatást egy zavart tekintetű, valószínűleg piromániás, szürke ruhás egyén követte el, akiről azt hiszik, hogy a várostól két pernyi távolságra lévő határon átszökött Csehszlovákiába.

A városban még mindig izgalomban tartja az embereket a súlyos csapás. A károsultak nagy része betegen fekszik a kórházban és a katolikus gimnázium épületében lévő menedékhelyen, ahol alig tudják csillapítani a kétségbeesett kezűket tördelő embereket. Egy asszony öngyilkossági kísérletet követett el, felvágta karján az ereket. A lakosság nagyrésze a főtt füstben és a hatalmas szikraesőben szemgyulladászt kapott.

A nyomor leirhatatlan. Orbán Kálmán dr. polgármester felhívására a lakosság eddig mintegy tízenötmillió koronát adott össze, melyet szétosztottak az inséges károsultak között. Bánóczy Endre kormánybiztos megtekintette a rommá égett uccákat és részletes jelentést tett Vass József népjóléti miniszternek a katasztrófáról. A kár a becslés szerint mintegy ötmilliárd korona.

Elkobozták a Somogyiék sirjára szánt koszorukat

Beszédeket sem tarthattak a szociálisták a temetőben — Nagy vihar a magyar nemzetgyűlésen

(Budapest.) Jelenítette az Ujság, hogy a Beniczky Ödön vallomása által felkavart magyarországi közhangulat Urnapján két irányban kerekedett tüntető megnyilatkozást. A nacionalista alapon álló egyesületek hódoló felvonulást hirdettek, hogy ily módon fejezzék ki ragaszkodásukat Horthy kormányzó személyéhez, az ellene nyilvánosságra került vádakkal szemben. Ugyanekkor a szociálisták Somogyi és Bacsó sirjára akartak koszorút helyezni.

A szociálisták kivonulása a Kerepesi temetőbe imponáló fegyverkezéssel folyt le, de rendőri beavatkozás akadályozta meg őket abban, hogy kegyeletüknek egyéb külső kifejezést is adhassanak. A rendőrség határozott kívánságára ugyanis a pártvezetőségnek el kellett állni attól, hogy a két sirnál a kijelölt szónokok beszédüket megtartsák, sőt a két koszorút is, azzal az indoklással, hogy vörös a szallagjuk, a rendőrség elkobozta és bevitte a főkapitányságra.

Ennek a eljárásnak a péntek délelőtti nemzetgyűlésen viharos folytatása volt. A szociálisták napirend előtt kértek szót a rendőrségnek a temetőben kiadott intézkedései miatt. Az elnök zanonban megtagadta a szót azzal, hogy hozzá még a rendőrségtől jelentés nem érkezett be. A szociálisták erre tomboló lármába törtek ki, a kormánypartot halottgyalázók „koszorútolva-jok” és hasonló kifejezésekkel illették. Pronner képviselőt mentelmi bizottság elé utasították.

Az ébredők tüntető felvonulásáról első távirataink nem emlékeznek meg.

A nemzetgyűlés napirend után a mentelmi bizottság javaslatát tárgyalta meg. A bizottság Farkas István szociálistának öt napra, Kabók Győzőnek három napra való kizárását javasolja a Ház üléseiről, kormányzó sértés miatt. A nemzetgyűlés mindkét javaslatot elfogadta. Gvörki Imre a szociáldemokraták nevében kisebbségi véleményt terjesztett be.

A külföldi hatalmak újabb demarsot intéztek Kinához

Az angol munkásság a csapatok visszavonását követeli. A szovjet kiáltványt intézett Ázsia népeihez

(London.) A Kinából érkezett legújabb jelentések nagyon súlyosnak tüntetik fel az idegenek helyzetét és erős gondot okoznak az érdekelt kormányoknak. Tokiói hírek szerint egész Kína Kantontól Pekingig és Setesuantól a Jangcesiang torkolatáig erjedésben van. A sztrájkmozgalom folytonosan terjed, a lakosság hangulata egyre izgatottabb, úgy hogy komolyan lehet aggódni a belföldi idegen települések sorsáért is. Kafangban is kitört a sztrájk, Toynanfuban megtámadták és szétrombolták a munkások az ázsiai petróleumtársaság telepeit. Kantonba az európaiak védelmére újból kisebb angol ágyunaszád érkezett. Az európaiak és japánok legnagyobb része elhagyta már a várost. Yangsengbe három japán hajó érkezett, amelyeket azonnal tovább irányítottak Tosingkiang és Nanking felé, ahol az angol és japán árukat bojkott alá vették, az agitáció ugyanis főképpen az angolok és japánok ellen irányul.

A külföldi hatalmak képviselői újból a kínai kormányhoz fordultak és közölték vele, hogy kénytelenek vannak saját fegyveres erejüket igénybe venni, mivel a kínai rendőrség nem elég erős és nem is hajlandó arra, hogy a külföldiek életét megoltalmazza.

Kantonban heves uccai harcok dühöngenek, amelynek számos halott és sebesült áldozata van. Yiinan csapatai mind jobban közelednek a városhoz és Kanton eleste minden pillanatban várható.

A berlini kínai követség kommunikét tett közzé a kínai eseményekről és ebben a külföldiek rendőrségét teszi felelőssé mindenért, mivel illetéktelenül és erőszakosan beavatkozott a kínai diákoknak a gyapotsztrájkolók melletti tüntetésébe. Kijelenti a nyilatkozat, hogy a moz-

galom egyáltalán nem kommunista, sőt nemzeti jellegű.

Az angol munkáspárt végrehajtóbizottsága manifesztumot tett közzé, amelyben az angol csapatokat azzal vádolja, hogy elnyomják a kínai munkásokat. Az európaiak kiuzsorázzák Kinát és így teljesen érthető az idegenek elleni lázadás. Az angol munkásság követeli a csapatok visszahívását és emberséges munkaviszonyokat követel.

Angol körökben nagy feltűnést keltenek az orosz kormányajánlatában a kínai folkelésről megjelent cikkek. Így Trockij azt írja, hogy a kínai néphez most jutott el a moszkovita forradalmi szellem, amely az összes népeket egyesíti. Zinovjev felhívást intéz Ázsia népeihez Pekingtől Sanghain, Kalkuttától és Kairón át Alexandriáig, hogy szabadítsák fel magukat a világ proletariátusának segítségével.

Painlevé repülőutja Afrikába

(Páris.) Painlevé francia miniszterelnök repülőgépen, három más géptől kísérve, csütörtökön reggel Toulouseból Barcelonába repült, ahonnan üdvözlő táviratot küldött Primo de Riverának és a spanyol népnek. Félórát pihenő után tovább folytatta útját és este hat órákor megérkezett Rabatba, a francia főhadiszállásra, ahol Liautey marsall fogadta.

A francia kamarában Doriot kommunista interpellációt akart intézni a kormányhoz a marokkói eseményekről és a kommunisták ötven aláírással az interpelláció sürgős tárgyalás alá vételét kérték. A kamara nagy többsége az interpelláció tárgyalását bizonytalan időre elhalasztotta.

A repülőkapitány öccse utban Kolozsvár felé

— Az Ujság tudósítójától —

Szerdán este 9 óra után egynéhány perccel a Kolozsvár felé robogó expresszvonaton ült Gh. Badescu repülőkapitány, öccse a szerdán reggel 8 óra 10 perckor Szamosfalván lezuhant szerencsétlen Adrian Badescu-nak. A vonat ritmikus dübörgése egy kissé elkábította, lehunyta a szemét, mert fáradt volt, bár érezte, hogy úgy sem tud aludni. Valami kellemetlen szorongás fojtogatta a mellét, valami nagy szerencsétlenség előérzete, ami nem hagyta lecsillapodni fáradtan is feszülő idegeit. Délután hat órakor még folszállt. A tiszta azurban, bódorgó felhők fölött nyugodtnak érezte magát: a gépe engedelmesen hajlott akarata után. Amint azonban leszállott, hirtelen ideges nyugtalanság vett erőt rajta. Meg se várta, hogy hangárba tolják a gépét, hanem valami titkoszatos hatalomtól üzve, sietett a parancsnokság irodájába. Ott már várták.

— Badescu kapitány! A legközelebbi vonattal induljon Kolozsvárra — csengett idegenül a parancsnok hangja. A kapitány újból érezte azt a megmagyarázhatatlan szorongást a mellében.

— Miért ezredes ur?

— A további utasításokat Kolozsváron kapja meg — erőltette keményebb hangját az ezredes és hirtelen elfordult. Badescu várta, hogy mond még valamit, de az ezredes nem szólott. Tétovázott egy keveset, aztán gyorsan magára hagyta.

A kapitány engedelmeskedett a parancsnak. A kilencórás expressz indul leghamarabb Kolozsvár felé. Elhelyezkedett egy kényelmes fülkében s pihenni próbált, de szorongása ide is elkísérte s zsi bongó agyában újabb és újabb kérdéseket termelt: Miért ez a titkoszatos parancs? És az ezredes? Olyan idegenül csengett a hangja... Kolozsvárom kapom a további utasításokat...? Mit akarnak velem...?

Idegen emberek helyezkedtek el a fülkében. Szokásos társalgás indult: Honnan jössz? Meddig utazol? Mikor érünk Nagyváradra? Badescu kapitány fülei felfogták a kérdéseket és feleleteket, de az értelméig nem jutottak el. Egy-egyre azonban... felpattantak lecsukott szemhéjai. Két ur beszélgetett mellette és a többi utas, — nők, férfiak, — megdöbben érdeklődéssel hallgatták.

— Hallottad mi történt Kolozsváron? Borzasztó repülőszerencsétlenség. Egy tiszt és a mechanikusa lezuhantak...

— Mikor?

— Ma reggel. Várj csak, benne van a lapban... Mindjárt felolvassom.

Badescu kapitány előrehajlott, szeméi kerekre nyíltak s úgy figyelt minden szóra. Az idegen ur pedig olvasni kezdte: „Ma reggel nyolc órakor megrendítő katasztrófa történt a Kolozsvár közelében levő szamosfalvi repülőtelepen...”

— Szamosfalván? — döbben a kapitány hangja — Olvasd uram, gyorsan... gyorsan.

„Az egyik közismert repülőtiszt és motorje 1700 méter magasságból lezuhantak s mindketten szörnyethaltak...”

— Tovább uram... a neve... a nevet keresd — kiáltott a kapitány s arcára kiült az a megmagyarázhatatlan rémület, ami egész este fojtogatta a mellét...

— Azonnal uram... mindjárt... — hadarta tovább a szöveget az olvasó ur, aztán egyszer csak megállott.

— Megvan: Adrian Badescu...

A repülőkapitány arcát merev sápadtság öntötte el. Szótlanul ingott meg a helyén, majd remegő kézzel simogatta meg a homlokát s a megrendítő jelenet hatása alatt keletkezett csöndben fájdalmasan csendült meg a hangja.

— A bátyám! Ezért küldtek engem Kolozsvárra.

Az utasok szemeiből pedig, mindegyikéből, az „Ujság” egyik munkatársából is, aki e jelenetnek tanuja volt, kibuggyant a könny.

Fordulat várható az erdélyi bérharcban

Tárgyalások az üveggyárakban. Nagyváradon a vasöntőde munkásai sztrájkba léptek. A kolozsvári vasmunkások döntőjellegű tárgyalása

Az erdélyi ipari munkások bérharcában a közeli napok fognak fordulatot hozni. A pattanásig feszített ellentétekre a munkabeszüntetések megfontolkozottan hatnak s bár újabb sztrájkokról kell beszámolnunk, ma mégis több reményt táplálhatunk, hogy ha majd megindulnak az egyezkedési tárgyalások, ezek a szembenálló érdekek kiegyenlítésének a jegyében folynak le. Csak a kiegyenlítés végett annak a belátásnak is általánossá kell válnia, hogy a munkások érdeke nemcsak egyenrangú a munkaadókéval, hanem egyuttal a nagy tömegeknek is az érdeke, kiken a megpróbáltatások keserősége is súlyosabb.

A tordai üveggyár mintegy ötszáz munkásának kollektívszerződése ügyében most indulnak meg az egyezkedési tárgyalások a marosvásárhelyi munkaügyi felügyelő elnöksége alatt, minthogy a munkaadók és munkások között folytatott közvetlen tárgyalások alkalmával nem sikerült az ellentéteket elsimítani. A munkások által huszonöt százalékos, némely gyártási cikkekénél pedig negyven százalékos béremelési igényrel léptek föl, melynek teljesítésére azon-

ban a munkaadók nem voltak hajlandók. tárgyaló felek bizalommal viseltetnek az új tárgyalások sikere iránt.

A feleki üveggyár munkásainak bérmozgalmáról már beszámolt az Ujság. A nagyszabású munkaügyi felügyelő közbenjárásával lefolytatott tárgyalások alkalmával a munkások tíz százalékos béremelést értek el.

A nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár összes munkásai esztőtörtökön sztrájkba léptek. munkabeszüntetés előzménye az, hogy a munkások kollektívszerződése május végén lejárt a gyár azóta nem tudott munkásaival új megegyezést létesíteni. A megegyezésnek főleg a munkabérek kérdésében vannak súlyos akadályai. A gyár bérmozgalmában 25, ideiglenes Nagyváradon dolgozó vasmunkás is résztvesz.

A kolozsvári Archimedes mérlegárúgy munkásainak kollektívszerződése ügyében esztőtörtökön vették fel a tárgyalásokat a kolozvári munkaügyi felügyelőségén. A tárgyalás eredménye döntő kihatással lesz a többi kolozvári vasipari üzemek sztrájkoló munkásainak bérmozgalmára is.

Véres bál a Magura alján

A csendör a támadók közé lőtt — A tömeg félholtra verte a csendört — Beszélget az áldozatokkal

A gyalui havasok egyik kimagasló csúcának, a nyáron is hóval borított Magurának aljában, a hasonnevű községben, pár nappal ezelőtt mulatságra gyűltek össze a havasi községek lakói. A jókedvűen indult mulatság azonban vérbe fulladt. A mulatozó közönség összeütközött a rend fenntartására kivezényelt csendörrel, mindkét részről lövések dördültek el és ott, ahol pár perccel előbb még szölt a zene és vígan táncoltak a párok, a lövések nyomán emberek zuhantak a porba s kiomló vérük pirosra festette a földet.

Fegyver a részeg csendör kezében

A véres táncmulatságról az első értesítést a kolozsvári ügyészség kapta. Röviden közölte ebben a Karolina-kórház sebészeti klinikája, hogy Magura községből életveszélyes sérülésekkel szállították be a kórházba Bodea Juon 25 éves erdei munkást és feleségét. Bodeának fejébe hatolt egy fegyvergolyó, feleségének száján hatolt be, felső állkapcsát bezúzta s azután a füle alatt jött ki. A jelentés még megemlítette, hogy sérüléseiket egy részeg csendör fegyvere okozta, aki Magura községben megzavarva a községbeliek táncmulatságát, rájuk lövöldözött. A kórház igazgatósága kérte az ügyészséget, vezesse be a nyomozást s hallgassa ki a sérülteket, mert Bodea állapota rendkívül súlyos s lehet, hogy fejlövése életébe fog kerülni.

Mit mondanak az áldozatok?

A sebészeti klinika első emeleti 35. számú szobájában egymás mellett fekszik Bodea és felesége, a véres táncmulatság két áldozata. Bodea feje vattába úgy be van pólyázva, hogy csak bágyadt szeméi látszanak ki. Rendkívüli fájdalmat lehetnek, mert a kérdésekre csak nagy erőlködéssel tud válaszolni. Nehezebbé esik a beszéd és rapszódikus szavaiból csak nehezen bontakozik ki a véres eset képe.

— A fost beat — mondja nehezen. — Részeg volt a csendör s ez okozta a bajt. Táncoltunk, énekeltünk s a csendör ur, aki sokat ivott, megtiltotta a doinát. Az embereknek jó kedvük volt. Összeszólalkoztak a csendörrel, az mérgezően válaszolt s lekapta válláról a fegyvert, közénk lőtt. Ami azután történt, arról én már mit sem tudok. Itt tértem magamhoz a kórházi ágyon. Nagyon fáj a fejem — folytatja. — Azt hiszem meghalok — és amíg ezt mondja, gyűlölettel

vet egy pillantást a harmadik ágyra, ahol véres bál harmadik áldozata, a szintén súlyos sérült csendör fekszik.

Nem ittam egy kortyot sem

— mondja a csendör

A kórház csak két sérülésről tett jelentést, pedig hárman voltak a szerencsétlenek. Ebből a kórteremben fekszik Petreán Ghisa 25 éves csendör is, akinek eldördülő fegyvere szavarta a mulatságot. A csendör állapota sokkal komolyabb, mint áldozataié. Hanyatt fekvő a piheg ágyában s a mellére tett köpöcsés melléből véres nyálkát köhög elő. A szerencsétlen embernek melle van átlöve.

— Nem ittam egy korty italt sem — kezdte a beszélgetést. — A községbe szolgálnak voltam kirendelve, mert táncmulatságot csináltak. Kezdetben nem volt semmi rendzavarás ahogyan fogott az égetett pálinka, mi zajosabbá vált a mulatság. Megpróbáltam szavóval csendre inteni az embereket s ez volt a vesztém. Nekem rohantak és el akarták venni a fegyveremet. A tömegbe löttem, hogy életet megmentsem. Amíg volt töltényem, nem mertek hozzám közeledni, de mikor elfogyt a fegyverem, Valaki rám lőtt s mikor a földre estem, fadorongokkal addig vertek, amíg vesztettem eszméletem.

— Egy kék folt volt a csendör ur mondja a szomszéd ágyban fekvő beteg. I napig még a szemét sem tudta kinyitni.

A vizsgálat

A véres bál áldozatait közös szekéren hirták be a klinikán. A gyalui csendörkerület vizsgáló-bizottsága Bindea kapitány vezetésével azonnal kiszállt a helyszínére. A három súlyosan sebesült áldozatot eddig még nem hallgatták ki, hanem csak a mulatság résztvevőit. Az eseményeket bajos felderítéssel a következményektől megriadt havasi elakarják hallgatni a valóságot. Az égetett pálinka mámorából már kijózanodtak s ha jó felelősségrevonás, ezt az esetet is az alkohol számlájára kell felírni.

— Az Ujság szatmári kiadóhivatala: „Szam” hírlapiroda, a Dacia szálló udvarán. Előfizetést, hirdetést fölvesz, reklamációkat elintézt.

**101
nyeremény**

játszik 200 lejes villasorsjegyükkel. Vidékre is nyomban teljesítünk rendeléseket 200 lej és az ajánlott portó előzetes beküldése ellenében. H u z á s 1925 évi július hó 29-én. — Egyedül

**másfél
millió lej**

értéket, képvisel maga a modern emeletes villa ezenkívül 100 pénznyereményt öt szoba, fürdőszobák, konyhák és számos melléképítség. Reklámlárméntes, adómentes, beköltözhető. Főelárusító „Sirocco” Cluj. Oné is lehet

**a fő-
nyeremény**

UJSÁG

Usalád és iskola

(Newyork.) A bostoni egyetemen a házasság problémájával összefüggő kérdésekről rendes tantárgy keretében fognak előadásokat tartani. Az egyetem szenátusa az új tantárgy bevezetésétől jó eredményeket vár...

Kedves Kisasszonyok, akik e pillanatban még fehér leányzóba csöndjében álmodoznak a bizonyos eljövendő szerelmes lovagról, aki költő is, avallér is egyszemélyben, de akivel, úgy lehet, holnap már fehér mirtuszkoszorúval a fejükön állanak a jóságos pap színe előtt: Kegyetekre gondolok, — írhatnám Szomaházy után, ha... ha a ha nem volna. Tudj Isten Erdélyben más szemüvegen át mutatja magát a világ, mint Bosnyokban, avagy Budapesten s másképpen írunk 1925-ben, mint 1914. előtt. A házasság békében egyönvicselt problémái a világ emberpusztítása után jelentőségükben olyannyira megsúlyosodtak, hogy a család fogalma oly sok betöltésre váró kötelezősséggel hivatással bővült és nemesedett nézőpontból heroikus magasságokba, hogy immáron nem lehet megelégedni a család fogalmával sem. A házasság ma nem az az édesromantika, amely egyházi és polgári intézmény, hanem két ember szíveket kell összeforradó harmoniába, családdá teremtenie. A világ ma minden részében beteg s a társadalmak megbolydult hangyabolyok. A családnak kell a felfrissülő egyetemes emberközösségeket megteremtenie.

Legsúlyosabban mi érezzük azt itt Erdélyben; mit jelent kisebbségi életünk ziláltságában a céltudatos harmonikus, új nemzedékeket nevelő családi élet. Ki oktatja ma erre lányainkat, fiainkat?

A föld tulsó, nagyobbik felén, Amerikában, az iskolába bevonult a családi élet. Nálunk, Erdélyben családi életünkbe vonul be egyre jobban az iskola. Ilyenek vagyunk mi, erdélyiek 1925. évben.

—ab—

— Marosvásárhely Temesvár mintájára városi temetkezési vállalatot létesít. Temesvárról jelentik: A városoknak törvény biztosítja a jogot, hogy a temetkezést monopolizálhassák. Ennek alapján Marosvásárhely városa is saját temetkezési vállalatot akar létesíteni a mintán Temesvárott már régóta működik szép sikerrel ez a városi intézmény, Marosvásárhely megkereste a temesvári városi tanácsot az itteni városi temetkezési vállalat alapszabályainak megküldése iránt. Dr. Georgevici polgármester Sebes Béla temetkezési vállalati igazgatót bízta meg a szükséges ismertetés elkészítésével, melyet ő át is nyújtott már a városi tanácsnak.

— Kisajátították a nagyváradi katolikus káptalan kertjeit. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A biharmegyei agrár bizottság a tegnap hozott határozatot a nagyváradi latin szertartású püspökség és káptalan belsőiségeinek kisajátítása ügyében. A határozat szerint kisajátították a káptalan felső és nagy konyhakertjét, tekintet nélkül arra, hogy ezeken a területeken rengeteg gyümölcsfa s körülbelül 130 ezer facsemeté, sok disznóvénny és épületek is vannak. Kisajátították továbbá a káptalannak a nagy templom mögötti beépítetlen telkét is. A püspökség és a káptalan megelégedett az agrárbizottság határozatát.

— Megzavarták az urnapi körmenetet Budapesten. Budapestről táviratozzák: Az urnapi körmenet nyugodt lefolyását ezúttal szomorú incidens zavarta meg. Egy kopottas külsejű férfi áttörte a rendőrkordont és a baldachin alatt vonuló papság elé sietett, ahol durva szavakkal szidalmazta a papokat és nemelyek szerint az oltári szentséget is. Midőn az ünnep áhitatát így megzavaró ismeretlen el akarták távolítani, valaki a tömegből segítségére sietett. A kavargásban a rendőrség csak ezt a fogadatlan közbelépőt tudta kérdőre vonni, a kopottas férfi eltűnt a tömegben.

— Marosvásárhely református vendiákjainak találkozója. Az előkészítő bizottság, dr. Bernády Györggyel az élén június 27-re hívják össze a református kollégium minden volt növendékét, hogy halájukat az ősi Alma Mater iránt leróhassák. E célból a bizottság ezúton is felkéri a kollégium minden volt növendékét, hogy egykori osztálytársaik névsorát mostani lakóhelyükkel egyetemben Osváth Kálmán gyógyszerésszel (Tg.-Mureș, Str. Sft. Gheorghe 4.) minél előbb közölni szíveskedjék.

— Szabolcska Tarnóczy ellen. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A Királyhágó-melléki református egyházkerület tegnap délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlést. Csornyák Béla főjegyző indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy tiltakozni fog a kultuszminiszter eljárása ellen, mely minden felekezetnek szabadon megengedi a gyűlésezést, csupán a református egyházkerület közgyűléseinek megtartása elé górdítanak a hatóságok akadályokat s minden esetben külön engedélyt kell arra kérni. Ezután elhatározta az egyházkerület, hogy a megüresedett főgondnoki állást betölti és erre a választást kiírja. A választás határidejéül augusztus 30-ikát állapították meg. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy Szabolcska Mihálynak Tarnóczy Lajos ellen beadott beadványát nem tárgyalja. A közgyűlés többi része a megállapított napirend szerint folyt le.

— Különös rablás Temesvárott. Temesvárról jelentik: Eesedi József az elmúlt vasárnap este a józsefvárosi Preger-uccában haladt hazafelé, midőn egyszerre közrefogta három, fegyverrel és bajonettel ellátott férfi s arra kényszerítették, hogy 4860 lej pénzét nekik átadja. A nyomozás megindult az ismeretlen rablók ellen. Az ügy Temesvárott nagy felzúdulást keltett.

— A Kriza-önképzőkör díszgyűlése. A kolozsvári unitárius kollégium Kriza-önképzőköre június 14-én, vasárnap délután 5 órakor gazdag műsoru évszázó ünnepélyt rendez a kollégium dísztermében. Beléptidj nincs, szíves adományokat köszönettel fogad az elnökség.

— Újabb mentő tanak a Csordás-pör vádlottja mellett. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Csordás és Bolkás dr. ügyvédek ügyében a szerda esti és a csütörtök délelőtti tárgyaláson több jelentéktelen tanu után kihallgatták Tempelán Dezső alispánt. A tanu elmondja, hogy 1918. novemberében — amikor a forradalmi események lejátszódtak — szolgabíró volt Vasikon. A felizgatott tömeget nem lehetett féken tartani és ezért a kapott rendelet értelmében minden fegyvert beszédetett. A nép azonban követelte vissza a fegyvereket, be is törték a szolgabírói hivatal kapuit és a fegyvereket magukkal vitték. A tömeg a környékbeli falvakban is rombolt. A magyar gormány fegyveres segítséget küldött. A vádlottak közül egyet sem ismer fel. Az egyik bíró kérdésére elmondja, hogy a román nemzetőrség 1918 őszén még nem lett volna képes a rendfenntartására. A pénteki tárgyaláson kihallgatták Csordás dr. éjjeli órét, aki részletesen elmondta, hogy hogyan hatoltak be a katonák a Csordás lakására. A következő tanu Morar Teofil dr. nagyváradi orvos neje, aki Magost még 1914-ből ismeri, amikor Nagyszebenben volt őrmester. Azután 1921-ben találkozott vele Budapesten, ahol férje szabadlábra helyezése érdekében interveniált, akit akkor ott tartóztatottak. Több jelentéktelen tanuvallos után Morar Teofil dr. a következő tanu, aki kijelenti hogy nem tartja Magost gyilkoságra képesnek. A tárgyalás folyik.

Az „Ujság” vasárnap szenzációsan érdekes képes melléklettel jelenik meg.

— A szatmári vendiákok ünnepélye. A szatmári református egyház kebelében működő Lorántffy Zsuzsánna Egyesület, a főgimnázium és felsőleányiskola volt növendékeinek a bevonásával, ünnepélyt rendez f. hó 21-én Szatmáron. Délelőtt 9 órakor a vendiákok testületileg fölkeresik a szatmári temetőben nyugvó tanáraiknak a sírjait és megkoszorúzzák. Majd bevonulnak a templomba, ahol egy vendiák fogja tartani az egyházi beszédet. Istentisztelet után résztvesznek a főgimnázium Jókai-ünnepélyén. Az összejövetelnek vidámabb és szórakoztatóbb része délután 6 órakor kezdődik a főgimnázium udvarán, ahol a kölesönös üdvözlések után a vendiákok és a vendégek részére bankett lesz, a fiatalság pedig táncrea perdül az udvaron felállított lombsátorban. A vendégek ellátását a Lorántffy Egyesület tagjai fogják házilag eszközölni. A rendezőség ezután is meghív minden vendiákot és érdeklődőt az ünnepélyre és szeretettel látja mindazokat, akik szívükön viselik a kultúra és nevelés szent ügyét. Az ünnepélyre szánt adományokat pedig Szathmáry Ákos tanár címére (Ref. felsőleányiskola, Szatmár) kéri.

Felrobbant a Hindenburg áruház. Budapestről táviratozzák: A Garay-uccában felrobbant a Hindenburg Áruház. Tulajdonosa Gutstein Salamon belehalt sérüléseibe, felesége súlyos sebekkel kórházban halállal vívódik.

— A nagyváradi selyemcsempészés tárgyalása. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A nagyváradi törvényszék tegnapelőtt kezdte meg annak a nagyszabású selyemcsempészési ügynek a tárgyalását, amelyet 1923. év áprilisában fedezett fel a nagyszalontai vámőrség és sziguranca. Érdekesé teszi a tárgyalást az, hogy a védők közt helyet foglal Tony Iliescu, a szenátus alelnöke is. A vádirat szerint a vádlottak egy magyar vasutas és vámtiszt segítségével kofferekben nagymennyiségű vámolatlan selymet hoztak át a határon s ezzel az államkincstárt nagy összeggel károsították meg. A vádlottak közt vannak Barna Jenő, Hollós Jenő, Szilágyi Ernő és Spitzer Béla tekintélyes nagyváradi kereskedők, továbbá Vass Izsó dr. ügyvéd is. A tárgyaláson a vádlottak tagadták a rájuk rótt bűncselekményt. Balla Béla vádlott azt vallja hogy Fotti, szigurancafőnök agyba-főbe verte és csak ennek a kényszernek a nyomása alatt tette a vizsgálat során a beismerő vallomást. A tanu kihallgatása után az ügyész, majd a védők tartották meg beszédeiket. Tony Iliescu védő elmondja, hogy amikor elvállalta az ügyet és az iratokat átnézte, fájdalmasan érintette őt az a tény, hogy egyes köztisztviselők keveset törődnek a polgárok becsületével és vagyonával. Nem hiszi, hogy a vád tanui és Fotti szigurancafőnök, vallomásaikra meg mernének esküdni. Lehetetlennek tartja, hogy az ítélet ne felmentő legyen. A bíróság pár percnyi tanácskozássra vonult vissza, amiután az elnök bejelentette, hogy az ítéletet szerdán délután négy órakor fogják kihirdetni.

— A Dunagőzhajózási Társaság uszályai a Béga-n. Temesvári tudósítónk jelenti: Tegnapra várták Temesvárra a Dunagőzhajózási Társaság új uszályhájójának megérkezését. A hajók el is indultak s feljöttek a Temesvárral szomszédos Otelep községig, utjukat azonban nem tudták tovább folytatni, mivel a Béga medre a mélyjárata és megterhelt uszályhájók részére nem járható. Otelepen rakományuk egy részét leadják és így megkönnyebülve fognak beérkezni Temesvárra.

— Megölte a pálinka. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Szerdán este holt részeg állapotban vették be a nagyváradi rendőrség Develean Imre halvanhat éves napszámot. Bezárták az egyik rendőrségi zárkába; mikor reggel az ügyeletes rendőr benézett hozzá, Develeant holtan találta a földön. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öreg ember alkoholmérgezésben halt meg.

— Berger Béla zenetanár növendékeinek hangversenye. Berger Béla villágtalan zenetanár június 1-5-én, hétfőn este nyolc órakor az unitárius kollégium dísztermében tartja meg növendékeinek vizsgahangversenyét. A műsoron Hirsch Pirooska és Ernő, Dászkál Lili, Rosenthal Rózsika, Weiss Ellus, Zenkó Sári, Stark Osini, Feuer Helén, Schwartz Lujza, Grünwald Julia, Nasch Ernő, Goldstein Lili, Székely Magda, Eckstein Ilona, Simon Andor, Macavem Lucetia, Déry Irén és Körösy Lunci szerepelnek nívós zongora- és énekszámokkal. Érdeklődőket szívesen látunk.

— Husz éves találkozó. Felkértem volt iskolatársaimat, akik a gyulafehérvári róm. kath. főgymnáziumban 1905. évben érettségiztek, hogy husz éves találkozóra 1925 június 29-én délelőtt 9 órakor a gymnázium igazgatói irodájában megjelenni szíveskedjenek. Sft. Gheorghe, 1925 jún. 8. Dr. Duducz Zoltán, városi főorvos.

— A villamosáram áldozata. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Marosvásárhelyen újabb a villamosáram szedi a maga áldozatait. Alig néhány héttel ezelőtt két embert, most Szabó Mihály kereskemester személyében ismét egy embert ölt meg, ki puszta kézzel vállalkozott a vezetékek javítására. Tegnap temették el nagy részvét mellett a szerencsétlen családapát, ki özvegyet és két kis gyermeket hagyott árván maga után.

— Nem várta be a halált. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Bálint József 81 éves vajdaszentiványi lakosnak vajmi kevés juthatott osztályrészül boldog öregségből, melyről Cicero oly magaslaton ír. Ezért nem bírta bevárni a halált, hanem maga rohant hideg karjai közé. Kertjének egyik fájára egy örízetlen pillanatban felakasztotta magát.

— Consum kenyér: izletes, tiszta és egészséges. (Fólerakat Str. Regina Maria 11.).

H Á Z A K A T
minden nagyságban, árban, és Kolozsvár minden utcájában, valamint kisebb-nagyobb földboltokat Kolozsvár határában

I N G Y E N
közvetít vásárlóknak a Széchenyi-tér 4. sz. alatti törvényszéki bejegyzett

L L O Y D
Bankbizományi és Kereskedelmi Vállalat.
Csakis délelőtt 9-10-ig és délután 3-5 óra között. — Ugyanitt pénzügyesök 24 számtól feltébb azonnal folyósítanak.

KÖZGAZDASÁG

Veszélyben az idei bortermelésünk

Aradhegyalján fellépett a peronoszpóra

Most éljük az idei erdélyi bortermelés krízisét s a közeli hetekben dől el, hogy szüretünk-e az idén? A hetek óta tartó esős és hideg időjárás azzal fenyeget, hogy nem a szőlőgazdák szüretelik le munkájuk verejtékének gyümölcsét. Aradhegyalja vidékéről jelentik, hogy a zsege szőlőtermésben fellépett a peronoszpóra s ha az időjárás e hónap folyamán meg nem fordul, nemcsak az aradhegyhegyaljai, hanem Erdély többi bortermelő vidékének termése is tönkremegy.

A kedvezőtlen terméskilátások, a magas napszámbérek és a szőlőkezelési költségek a borárok emelkedésében jutnak kifejezésre. A

borárok a termelőknél való megdrágulása arra kényszerítette a borkereskedőket, hogy árait átlag két lejjel emeljék literenként. Oborokban, főleg pedig gyengébb minőségű borokban, nagy hiány van, míg a tiz-tizen négy fokos borokból még jelentékeny készlet fekszik a termelőknél. Az ennél erősebb minőségű borok nagyjából Bács átlag harminc lejes literenkénti áron összevásárolta. Az osztrák piac annak ellenére, hogy mintegy tizenöt aranykorona vámilleték nehezedik az importborokra, még mindig fellelhető a román borok számára, aminek nyitja az osztrák szesz törvényben rejlik, amely a borkészítést alig szorítja korlátok közé.

ló vállalatok csinálják. Minden módosítás alkalmával külön árlejtést kellene kitűzni, amelyre az összes szállítócégek pályázhatnak. Akkor nem a CFR. igazgatóság határozná meg a díjtételeket, hanem a rendes verseny folytán kialakult ár lenne az irányadó.

Megválasztották az új aradi ipartestületi titkárt. Aradról jelenti tudósítónk: Az aradi ipartestület tegnap választott új titkárt a hatóság által erőszakosan eltávolított Sófalvi György helyébe. Az állásra Jack András városi főtitkár, Stana Traján rendőrprefektusi titkár, Oradean Traján ipariskolai igazgató és Árkossy ipartestületi jegyző nyújtott be pályázatot. A választás igen izgalmas volt, amelynek eredményeként Jack Andrást egy szavazat többséggel megválasztották.

Háromszázmillió vasutvonalak építésére. Egy legújabb minisztertanács határozat háromszázmillió Lei rendkívüli hitelt szavazott meg a CFR. épülésben levő vonalai munkálatainak folytatására. Ebből az összegből kétszázötvenmillió a Brassó-Nehoiási vonal alagút vágásának költségeire fog fordítani. Ez az alagút lesz egész Romániában a legnagyobb. A többi pénz a régi királyság négy új vonalának munkálataira fogják fordítani. Igen helyes, hogy új vonalakat építenek, csak az a különös, hogy ugyanakkor Erdély régi és javításra szoruló vonalainak megjavítására nem gondolnak. Hiába, Erdély mindig arra van itélve, hogy mostohán bánjanak vele.

Nagyváradon is olcsóbb lett a kenyér. Nagyváradon tudósítónk jelenti: A nagyváradon városi tanács csütörtöki ülésén foglalkozott a liszt- és kenyérráruk leszállításával. Soós István dr. főjegyző előterjesztésére kimondotta a tanács, hogy a liszt árát minden minőségűnél két lejjel leszállítja. Így tehát a fehér kenyér árát 21 lejbe, a barna kenyér árát 19 lejbe állapították meg.

MINDENKI MINDENÜTT CSAKIS
ELŐPATAKI VIZET
KÖVETELJEN.

RODALOM ÉS MŰVÉSZET

A főpénztáros ur

(Flers és Caillavet vigjátéka a Magyar Színházban)

Ez a Brotonneau ur áldott jó ember: egyaránt megbocsátja, ha kikacagják a bankban, avagy ha történetesen a feleségét más karjai között találja reggel 9 órakor. De még nem elég ennyi a megértő megbocsátásból: Louise kisasszony dacára, aki új életlehetőség számára, visszaveszi négy havi „gondolkozás” után nőjét is. A hős itt összeütközik a világrenddel, el kell tehát buknia: szegény Brotonneau ur visszakérül a régi, a megszokott, a számára elkerülhetetlenül kijáró papucskormány alá. A főpénztáros ur tragédiáját valahogyan így lehetne röviden összefoglalni. Ami a vigjáték-tendenciáját adja a darabnak, az a részletekben van: az alakok megformálásában, az itt-ott megcsillanó, franciás ízű szójátékokban s a szcenizálás helyzetkomikumában. Valahogyan nem sikerült eléggé az a keverék: vagy-vagy. Brotonneau ur megközelíti a moliéri alakokat, mélység nélkül: de nem tudjuk sajnálni sem, mert tulszarkasztikus a filozófiája. Mulatni lehetne rajta, de ehhez meg, — hogy úgy mondjam, — túl tapasztalt. Így hát váltakozó hangulatok mellett mozognak a figurák, melyek között Brotonneau ur, a felesége és a cseléd a legéletteljesebbek. Szimpatikusan naiv kis leány akar lenni Louise gépirókisasszony, de beállítottágában kissé valószínűtlen. Végeredményben mulatni is lehet Brotonneau ur rövid boldogsága vigjátékán és hosszas boldogtalansága tragédiáján, mely a francia társszerzők kevésbé sikerült darabjai közé tartozik.

A darab szerenői jók voltak. Forgács Brotonneauja, egy ismert bankfőtitkárvaló karikatúrájaként volt beállítva, közvetlenül meleg, bölcs és jellemző volt anélkül, hogy súlyossá vált volna. Cselle, a csábító Berville szerepében karakterisztikus volt s annak dacára, hogy tüszenteni nem tud, szerepének szerzői maliciával megrajzolt részleteit is elejtette. A feleség hálás szerepében Poór Lili megszokottan jó volt, Izsáki Margit Louise kisasszonya egyszerű volt és ez a főoka művészi eszközökkel aprólékosan kidolgozott alakítása sikerének. Jó volt Tarnay Teréz együgyű cselédje is.

A darab tempója kissé lassú, kiállítása izléses volt.

A periszkop. Ertellen hallgatás fogadja Erdély-szerte a sajtóban e páratlanul álló folyóirat újabb számait. Az intellektuális közönség azonban már megnyilatkozott: értesülésem szerint a májusi szám teljesen elfogyott. Faragó Sándor fölényes írása, Szélpál Árpád versei mellett Szántó Györgynek, a szerkesztőnek, mélységes logikával megkonstruált, kitűnő tanulmány-vázlatát olvastam e számban. Fejtögtetése a leghevesebb vitát indíthatná meg olyan vidéken, ahol a művészeti probléma életszükséglet. Nálunk, ugyáltszik, nem. — A Jawitsch írása a még fel nem fedezett exotikus frissességén kívül új emberi mélységeket tár fel. Földes Sándor drámai kísérletének harmadik — legjobb — része nem az a még soha sem

Visszaadják a hadikölcsönkötvényeket. Temesvárról jelentik: Az itteni pénzügyigazgatósághoz rendelet érkezett a pénzügyminisztériumból, mely elrendeli a magyar hadikölcsönkötvények visszaadását a tulajdonosoknak, akik azokat még 1921-ben szolgáltatták be. Akkor Temes-Torontálvármegyékből 514 millió korona névértékű hadikölcsönkötvényt helyeztek letétbe a pénzügyigazgatóságnál, melyeknek tulajdonosai mostanáig reménykedtek, hogy az állam beváltja a papirokat. Ugy látszik, e remények a mostani intézkedéssel végleg meghiúsultak. A kötvények visszaadása június hó 10-én megkezdődött. Először a pénzintézetek, aztán a községek, végül a magáncsok kapják vissza a papirokat az eredeti átvételi elismervény ellenében.

Tizenhárommillió vasuti talpfára. A sok vasuti szerencsétlenség végre gondolkodóba ejtette a vasut felelős vezetőit s minthogy a megejtett vizsgálatok a szerencsétlenségek és a kisiklások okaiul a legtöbb esetben a vasuti pályatest rongált voltát jelölték meg, a CFR. vasuti igazgatóság előterjesztést tett a minisztertanácsnak, amelyben a megrongált vasuti talpfák kicserélésére 13.000.000 lej sürgős kiutalását kéri.

Olaszország ötvenmillió dolláros kölcsöne. Megírtuk, hogy Olaszország egy amerikai pénzesporttal ötvenmillió dollár kölcsön felvétele iránt tárgyalásokat folytatott. Amint Bukarestből jelentik, a tárgyalások eredményre vezettek s csak napok kérdése a szerződés végleges megkötése. Jellemző, hogy a kölcsönt nyújtó amerikai pénzesport semmiféle külön garanciát nem kért Olaszországtól.

Felemelik a kamionázs tarifáját? Bukaresti tudósítónk jelenti, hogy a brassói kamionázs (CFR. szállítóhivatal) kérésére a szállítási díjtételeket jelentősen emeltek. Hir. szerint ez ugynevezett elvi döntés alapján az ország többi kamionázs vállalatjai is kérni fogják a díjak felemelését. Nincs kifogásunk az ellen, hogy a kamionázs díjtételeit felemeljék, ha e vállalatok fenntartása is a munkabérek és nyersanyagok árának emelkedése miatt megdrágult. Csakhogy ennek nem az a módja, ahogyan azt a brassói kamionázs és ennek nyomán a többi hason-

HATÓSÁGILAG
ENGEDÉLYEZETT

VEGETARIÁDIUS

MÁS VÁLLALAT MIATT RÖFÖS- ÉS
NŐI DIVATÁRU ÜZLETÜNKET TELJESEN
FELOSZLATJUK
ÉS A NAGYMENNYISÉGŰ ELSŐRANGU ÁRU-
RAKTÁRUNKAT KÉSZPÉNZ FIZETÉS MELLETT
GYÁRI ÁRON ALUL KIÁRUSÍTJUK
B E R E N D E Z É S E L A D Ó

LORINCZ & TÓTH
PIATA UNIRII (FÓTÉR) 8. SZÁM

SPORT

A kolozsvári kerület atlétikai bajnokságai

A bukaresti központ határozata értelmében az idén első ízben rendezte meg a kolozsvári kerületi atlétikai szakosztálya a kerület atlétikai bajnokságait. Kitént, hogy ilyen kis területi kerületek mellett az atlétikai bajnokságok megrendezése felesleges, mert a kolozsvári atlétikai főlénynek tudatában az idecsatolt városok atlétái amúgy sem jelennek meg a versenyen s így a kis mezőnyök mellett a két kolozsvári egyesület klubközi versenyévé zsugorodik össze. A bajnoki verseny tényleg a KAC és Univerzitatea mérkőzése volt és csak egy bajnokságot nyert a KKASE Morariu révén.

Az eredményeket károsan befolyásolta a verseny előtt közvetlenül megereedt záporosó, mely a pályát teljesen feláztatta és különösen a verseny első felében lehetetlenné tette jó eredmények elérését. Egy óra elmúltával a pálya felszikkadt és atlétáink néhány figyelemre méltó eredményt produkáltak. Így Russu a távolugrásban 640 és a magasugrásban 173 cm. eredménnyel győzött. Péter óriási fölényrel nyerte a 100 és 200 métert 11.4 és 24 mp. alatt, a KAC stafétája 4x100 méteren az idei év legjobb eredményét érte el (47.4) és Kormos is jó időt (55.4) futott a pályaviszonyokhoz képest 400 méteren. Jó erőnek ígérkezik Szabó Béla KAC a súlyszámokban, amelyeket elginkább befolyásolt a sikos talaj és a nedves dobóeszközök. Részletes eredmény:

100 m. síkfutás: 1. Péter László KAC 11.4 mp. 2. Szabó Jenő KAC. 3. Sussmann U. 4 m. nyerve.

200 m. síkfutás: 1. Péter László KAC 24 mp. 2. Kormos László KAC. 3. Szabó J. KAC 8 m. nyerve, ugyanannyival harmadik.

400 m. síkfutás: 1. Kormos László KAC 55.4 mp. 2. Muresan U 5 m. nyerve szép küzdelem után.

800 m. síkfutás: 1. Botis U 2 p. 22 mp. 2. Beke KAC.

1500 m. síkfutás: 1. Beke Lajos KAC 4 p. 48.2 mp. 2. Botis U.

5000 m. síkfutás: 1. Morariu Albin KKASE 18 p. 24.2 mp. 2. Kovács KAC.

Magasugrás: 1. Russu U 173 cm. Russu a 173-at szép stílusban másodszorra víszli. A 180-as fokot nem sikerült megugrania.

Távolugrás: 1. Russu U 640 cm. 2. Sussmann U 585 cm. A nap legszebb eredménye.

Rúdugrás: 1. Russu U 269 cm. 2. Fetter KAC 260 cm. Gyenge eredmény.

Súlydobás: 1. Szabó Béla KAC 11.27 m. 2. Dr. Oaba 11.09 m.

Diszkoszvetés: 1. Szabó Béla KAC 32.71 m. 2. Oaba U 31.72 m. 3. Péter KAC 30.76 m.

4x100 m. staféta: 1. KAC (Szabó, Bresán, Kormos, Péter) 47.4 mp. 2. Univerzitatea. A KAC Kormos és Péter szép futása révén nyert a versenyt.

Olimpiai staféta: 1. Univerzitatea (Muresan, Sussmann, Russu, Botis) 4 p. 10 mp. 2. a KAC. Az U Muresan szép 400-as futásával frontba került. Sussmann az előnyt még növelte Bresánnal szemben. Péter győnyörűen fut és sokat hoz Russu, de Botis a kapott előny egy részét megtartja Bekével szemben.

A KAC Nagyváradon játszik vasárnap, ahol a Törekvés csapata lesz az ellenfele.

A kerületi bajnoki tenniszversenyek esütörtökön kezdődnek meg. Sajnos, első napon az eső megzavarta a versenyeket, úgy, hogy csak néhány mérkőzést lehetett lebonyolítani. Pénteken már szép idő kedvezett a versenynek, úgy, hogy reggel től délig sok mérkőzés lebonyolítása vált lehetővé. A versenyen részt vesznek a marosvásárhelyi játékosok is, azonban a kolozsváriak eddig jól megállták helyüket. A verseny még a kezdetén van, csupán az I. o. női egyes közeledik a döntés felé, ahol Matusovszky Dódi legyőzte Weressné Boros Dódit, Rosinné pedig a vásárhelyi Kiss Magdát s így a döntőbe Rosinné és Matusovszky Dódi, valamint Gottliebne és Georgescu mérkőzések győztese kerül.

Az eddigi mérkőzések eredménye:

Férfi egyes I. o. Georgescu RMS—Trischer KAC 5:7, 6:2, 6:3. Papp MSE—Dunky KAC 6:4, 6:4. Láni MSE—Papp MSE 6:3, 6:1. Straub J. KAC—Berekmeri MSE 6:3, 6:1. Baatz Tenn. Cl.—Ziegler MSE

6:3, 7:5. Baumzweig B. Hagg.—Faur U 6:3, 9:7, 6:3. Lakner TC—Grünfeld H 6:3, 6:4.

Női egyes I. o. Matusovszky Dódi KAC győz Weressné Boros Dódi ellen 6:3, 6:4. Rosinné U győz Kiss Magda MSE ellen 6:2, 6:3.

Férfi egyes II. o. Br. Conrad KAC győz Baumzweig M. Hagg. ellen 6:1, 6:2. Ostern KAC győz Papp MSE ellen 6:3, 4:6, 6:1.

Vegyes páros II. o. Vasiliu—Matianu pár győz Kiss Baba—Welsner pár TC ellen 6:2, 6:3. Kovács Irén—Ostern KAC pár győz Gyulai J.—Fazekas G. TC pár ellen 6:3, 6:1. Aszlán B.—Baatz TC pár győz Bocsanecz B. és Bocsanecz Z. KAC ellen 6:2, 6:3.

II. o. női egyes: Gottliebne U győz Aszlán B. TC ellen 6:3, 6:2. Farkas O. H győz Kiss B. TC ellen 1:6, 6:4, 6:3.

Ifjúsági férfi egyes: Ostern KAC—Straub E. KAC 6:3, 6:4.

Ifjúsági női egyes: Hirsch C. H—Aszlán B. TC 7:5, 0:6, 6:4.

Zsombolya: BEAC—ZsSE 0:0.

Budapest. A Magyar Atlétikai Club jubiláris atlétikai versenye fényes külsőségek közt zajlott le Urmagján. A magymalma sportegyesület versenyén megjelent a kormányzó és József főherceg is. A verseny egyik sportszenzációja volt, hogy a szegedi kerület egy 21 tagból álló monstre stafétát indított el reggel 3 órakor, mely a 148 kilométer távot délutánra befutotta és utolsó futójuk díszes stafétabotot nyújtott át Muzsa Gyulának, a MAC társelnökének, melyben a szegediek üdvözlését hozta a jubiláló MAC-nak. A verseny folyama alatt érkezett meg a MAC csónakdjához dr. Labory hírnemes távúszó, aki reggel fél hat órakor indult el uszva Esztergomból és 12 óra 48 perc 10 mp. alatt ért Budapestre.

Az atlétikai verseny eredményei: Triatlon: 1. Somfay MAC sprint. 100 m. síkf. Gerenday-díj: 1. Rózsahegy MAC 10.8 mp. 2. Fluck BBTE 10.9 mp. 3. Hajdu FTC 11 mp. 800 m. síkf.: 1. Rózsá MTE 2 p. 02 mp. 2. Schönmann Breslau 2 p. 02 mp. 200 m. síkf. 1. Hajdu FTC 22.5 mp. 2. Juhász 22.7 mp. 1500 m. síkf. 1. Belloni MAC 4 p. 19.3 mp. 2. Friebe Graz 4 p. 19.8 mp. Hírmásugrás: 1. Somfay MAC 14.18 m. 2. Farkas MAC 13.82 m. Gerelyvetés: 1. Takács Move BSE 57.90 m. 5000 m. síkf.: 1. Kantor Wiener AC 16 p. 03.5 mp. 2. Grosz MTK 16 p. 05.5 mp. Svéd staféta: 1. MAC (Bakó, Somfay, Rózsahegy, Juhász) 1 p. 59.7 mp. (Orsz. rekord beállítva.) 2. BBTE 2 p. 04 mp.

Országos futballbajnokság középdöntője. MTK—Debreceni VSC 2:1 (1:1). Az MTK az Orth helyén Rakitovszkyval kapkodó, rossz játékot mutatott. A vezető gólt Molnár a 8. percben lövi szabadrúgásból, amit Wampetics, a debreceniek kiváló centere bravúrosan egyenlített. Második félidőben Polenszky hátvéd sérülése miatt 12 percig nem játszik, ezalatt Molnár a 32. percben a második gólt szerzi meg csapataának.

FTC—Szombathelyi AC 1:0 (1:0). Az első félidőben az FTC a széltől támogatva fölényben van és a 18. percben Néger beadásából Kelemen lövi a győztes gólt. A második félidőben a szél eláll és a szombathelyiek győnyörű játékot produkálnak, amit a közönség nagy szimpátiával fogad. Az utolsó 10 percben az FTC kapuját több lövés éri, de a szombathelyieket balszerencse kíséri és csak három kapufát érnek el.

Az országos bajnokság döntője az MTK és FTC közt vasárnap lesz.

Wiener SC—TMTE 2:1. Temesvári tudósítónk jelenti: A Wiener Sport-Club amatőrjei a TMTE ellen csak súlyos küzdelem árán tudták a győzelmet megszerezni. A félidő 0:1 a TMTE javára szóló eredménye után a bécsiak a második félidőben erősen támadásokat intéztek a kiváló temesvári csapat ellen s így csakhamar sikerült kiegyenlíteni és végül is megszerezni a győztes gólt. A budapesti BEAC a Zsombolyai Sportegyesülettel eldöntetlenül játszott, ami mindenesetre a zsombolyai csapat kiváló formáját mutatja.

lézett valami, aminek erővel be akarják állítani. Uzerü — és hanyag — köntösbe öltöztetett szimbolus; mindenesetre ezerszer több, mint „szépiróink” tanovellái. Igaz, hogy ez nem jelent sokat. Némh Antal okos, világos, jól megírt cikke, Dienes László színes, érzelmi, átfogó lírájú írása mellől Bontepelli novellája bátran elmaradhatott volna. Becskándor verse igen erőteljes. — A füzet kiállítása elstangu, Kórákorber Nándor címlapja pompás ötlet és jókivitel. Rengeteg szövegközi sajtóhiba bosszantja a szembert. Nem lehet ezen segíteni? Pap József.

Budapestre szerződött az aradi primadonna, Zilay Irén, az aradiak közkedvelt primadonnája a budapesti Fővárosi Operettszínházhoz szerződött el a következő szezóra. Az aradi színházat meglehetősen érzékenyen érinti távoztása, mert Zilahy az aradi közönség dédelgetett szubrettprimadonnája volt.

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora:

Szombat: A feleségem babája. (Operett-újdoncság először. Karácsonyival, Neményivel, Ihással, Leőveyvel, Tompával. Premier-bérlet 67 sz. Sorozatszám: 246.)

Vasárnap d. u. fél négy órakor: Hollandi menyecske. (Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám: 247.)

Vasárnap este fél 9-kor: A feleségem babája. (2-odszor. Napibérlet 133 sz. A. Sorozatszám: 248.)

Hétfő: A feleségem babája. (3-adszor. Napibérlet 134 sz. B. Sorozatszám: 249.)

* Feleségem babája. Ma, szombaton este lesz a premierre a Feleségem babájának, Stolcz kedves, művészes, ötletes és szépzenéjű új operettjének, a főszerepekben Karácsonyi Ilivel, Neményi Lilivel, Leőveyvel, Tompával, Ihással. Vasárnap este és hétfőn megismétlik a Feleségem babája előadását.

* Hollandi menyecske — délután. Vasárnap délután fél 4 órakor Kálmán Imre egyik leghíresebb operettje, a Hollandi menyecskét adják olcsó helyárakkal. Főszereplők: Karácsonyi Ili, Dajka Margit, Ihász Adár, Tompa Béla, Bányász István.

* Csirkefogó. Alig három hete annak, hogy a budapesti Vígyszínházban igen nagy sikerrel mutatták Szenes Bélának, a Gazdag lány szerzőjének, legújabb darabját, a Csirkefogót. A Csirkefogó előadási gát azonnal megszerezte a kolozsvári Magyar Színház s a próbák már napok óta serényen folynak belőle, úgy hogy a jövő hét első napjaiban megtartható lesz a Csirkefogó premierre.

TÖZSDE

Zürichben a lej: 240, Párisban: 955.

Kolozsvári piacon teljes üzlettelenség uralkodik. Az árfolyamok, csekély ingadozástól eltekintve, változatlanok. Tegnap délután 6 óráig következő jegyzések történtek:

Zürich 41'90—42, London 1048—53, New York 214—215, Miláno 8'50—8'55, Prága 638—640, Bécs 30'40—30'45, Budapest 325—330, Páris 10'48—10'53.

Zürichi zárlat június 12-én: Berlin 12280, Amsterdam 20705, New York 51525, London 2503—, Páris 2795—, Miláno 2035—, Prága 152750, Budapest 7250, Belgrád 880—, Bukarest 240, Varsó 99—, Bécs 72³/₄.

Bukaresti zárlat június 12-én: Deviza: Páris 1060, London 1049, New York 215—, Italia 860, Svájc 4180, Bécs 3050, Prága 640. Valuta: Napoleon 790, márka 50—, léva 1'45, török font 112, angol font 1035, francia frank 1090, sv. frank 40'50, olasz lira 850, drachma 380, dinár 340, dollár 213, lengyel márka 40'50, osztr. kor. 30, magyar kor. 30, esch korona 6.30.

Budapesti zárlat június 12-én. Deviza: Bukarest 331, Páris 3440, New York 70970, Miláno 2810, Prága 2106, Belgrád 1230, Wien 9990, Berlin —, Varsó —, London 345000, Zürich 13790.

FARMODONT
FOGKRÉM

Fritz Mirutz szólista, gordonkaművész és NICOLAE POLIȘOR hegedűművész, zenekarával minden este a METROPOL-kávéházban hangversenyez.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állás-keresők részére 20 szóig 30 lej. Előfizetőknek minden szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej, jelígis levelet harminc napig őrizünk meg.

HÁZASSÁG

Össze-vissza 25 éves s már 6 éve özvegy, állítólag nem csunya barna asszony vagyok. Szeretném további életemet boldog házasságban leélni. Vagyonom kevés, de pótolom szeretettel. Komoly választ „Optimismus a predestinációban” jelígre a kiadóba kérek. 0120

Férjhez mennék olyan feltétlenül intelligens 28-40 év közötti férfihez, kinek elég hozomány ifjúságom, egészségom s szeretni nagyon vágyó lelkem. Irodalomhoz, gazdálkodáshoz egyformán értek. Választ „Ne halaszd holnapra” jelígre a kiadóba kérek.

ALKALMAZÁS

Középiskolát végzett fiúk könyvkötő tanulónak felvételné. Polónyi, Strada Mikó 2 szám. 726

Portás, lehetőleg nyugdíjazott esendőraltsízt, bucuresti nagyipartársulathoz azonnal felvételt. Fizetés havi 4000 lej, szabad lakás és fűtés. Irásbéli ajánlatok rövid életelirással „Portás” jelígre a kiadóba. 823

LAKÁS

Fenyves vagy szép erdős vidéken keres teljes ellátást urisalakad. Július hónapra tisztviselő. Részletes ajánlatokat a „Nagyváradi” kiadóhivatalába Oradea-Mare, „Nyaralás” jelígre kér.

Keresek lehetőleg a belvárosban két szépen butorozott szobát, fürdőszobával, helybeli nagyvállalat vezetője részére. Ajánlatok a Kontinentale Vaskereskedelmi Társasághoz Cluj, Calea Regele Ferdinand 89. küldendők. Közvetítők jutalmaztatnak. 721

Nagy helyiség kiadó. Alkalmas raktárnak, gyárnak. Zăpolya-utca 6. 725

Tiszta butorozott szobát keresek azonnalra vagy 15-ére. Lehetőleg fürdőszoba használattal. Cim a kiadóban. 719

Kiadó lakások

Egy utcai szoba-konyha a klinika környékén átadó.

2 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba és kerttel bíró lakás, lelépés nélkül kiadó.

Egy elsőemelőti utcai parkettes butorozott szoba, előszobával kiadó.

Eladó házak részletfizetésre is.

Eladó 8 szobás telek üzlettel, istálló és nagy udvarral. Egy műhelynek is alkalmas istálló, nagy kerttel kiadó.

Ha kiadó lakása vagy butorozott szobája van jelentse be a **Biroul American** Deák Ferenc-utca 7. szám alá, hol személyesen és díjtalanul közvetítenek.

INGATLAN

Ezrétfutalában eladó cca. háromhold gyümölcsös, gazdasági épülettel. Alkalmas gyárépítésre is. Értekezni Str. Bucovina 13. 724

250 m²

alapterületű, emeletes, szuterinnel bíró

épület

a város központjában, üzlethelyiségnek, műhelynek, raktárnak, stb. alkalmas

bérbeadó.

Cim a kiadóhivatalban

ADÁS-VÉTEL

Perzsaszőnyegek, vadonutjak és egy díőfagy sodronnyal, eladók. Eszterházi-utca 17. 730

TÜZIFÁT

aprítva vagy ölenként leggyorsabban házhoz szállít

Hertz és Grosz

a Hitelbank áruktár telepéről

CLUJ

Piața Gărei No. 3

Telefon 280.

VEGYES

Keresek egy szobakonyhás lakást. Lelépést fizetek. Sürgős jelígre leveleket a kiadóba kérek.

MINDENNEMŰ

BUTORT

GYÁRI ÁRON

vásárolhat a Műszatalosárugyár részvénytársaságnál

Tekintse meg a mintatermeit

Strada Gh. Barițiu 28. szám alatt.

18-24% -08

pénz- kölesönöket

betáblázásra, kőzálógra, váltóra a leggyorsabban utaltat „ATLAS”-IRODA. DÁVID FERENC-U. 7.

ZONGORA

új, használt, hangolás, javítás, szállítás

TRISKÁNÁL,

STR. SAGUNA 14 SZ.

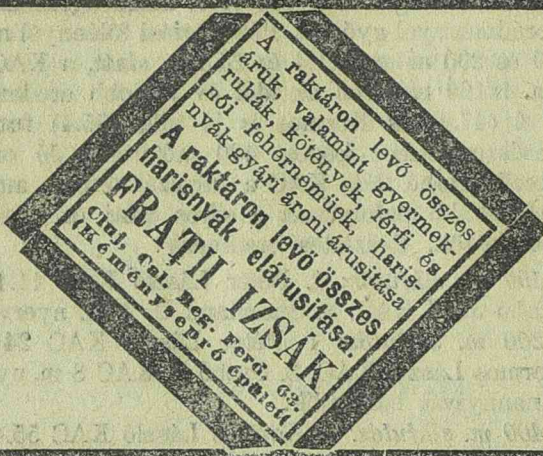
TELEFONSZÁM 419

JULIUS HAVI ARJEGYZÉK:

1 m. batiszt sifon	volt L.	40 most L.	28
1 nyers selyem	180		125
1 mosó delén	60		39
1 női szövet	240		185
1 Eponge	150		88
1 Liberti minden színben	88		65
1 duplaszélés selyem ruhavázon	125		93
1 duplaszélés grenadin	110		58
1 selyemcsikos grenadin	150		128
1 angol zefir	65		42
1 karton (cosmanosi)	60		42
1 pár fátyol harisnya	125		90
1 pár cérne harisnya	85		55
1 pár női harisnya	45		25
1 pár férfi zokni	35		20
1 női ing	125		120
1 férfi ing	240		185
1 gyermek ruha	160		180

Minden délután 4-6 óráig nagy harisnyavásár.

BETEG LÁBAKRA

a legsikeresebben készít bármilyen cipőt

LENGYEL

Harmincegy év óta fennálló ortopéd és modern cipész, ki tizenöt évig szállítója volt a cluji klinika ortopéd osztályának több kiváló orvos rendeltére

Strada Memorandului (volt Unio-utca) 24

Eladó

- 1 drb. kombinált malomhenger, csiszoló és rovátkológép,
- 1 drb. hengerrovátkológép mindkettő Ganz-gyártmányu,
- 1 drb. kombinált Seck-gyártmányu hengeresiszoló és rovátkológép

Klug István

gépgyár és malomépítész, Timișoara II. Trei Crai 22.

Telefon 1-72.

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIAȚA UNIRII NO. 7.

Saját tőkéi: 48.000.000 lej.

FIÓKJAI: DÉS, DICSŐSZENTMARTON, GYULAFEHÉRVÁR és MAROSVÁSÁRHELY. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyenyed. — Áruktársai a vasút mellett. Betéteket elfogad, váltókat lezámmítol, bel- és külföldi átutalásokat teljesít.

MINDENFÉLE BANKSZERŰ ÜCYLETET ELŐNYÖSEN VÉGEZ.

A. Eichner

Agentură și Comision

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 90. szám

VEZÉRKÉPVISELET: The Levant Company (Roumania) Ltd. vas, vaslemez, horg. lemezek, fehérbádó, angol ón manilla.

KÉPVISELETEK: Gutehoffnungshuette-Konzern motorok, Dieselmotorok, gőz- és gázgépek, stb. stb. Westbohmische Caolin und Schamottwerke: Caolin Schamottetégia, fayencelapok, kályhák, stb. Rudolf Lövi, Wien: tisztítógyapott. Einstein & Mannaberg: Martin kanalak és villák. — Scheerschmidt Nachf. Benshausen: fodrászgépek

Nők figyelmébe! Nők figyelmébe!

SÁNDOR ÁGOSTON UTÓDÁNÁL KAPHATÓ

FÉRFI FEHÉRNEMŰ
BÖRKESZTŰ MÉRLET UTÁN BÖRKESZTŰ

UJ PARFÜMERIA

KISS ÁRPÁD

illatszertára, a

„PARFÜMERIA VÉNUS”

illatszerek és kozmetikai cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása Cluj, Str. N. Jorga (Jókai-utca) 5. szám. KÉRJE A HÍRES „SCHWARZLOSE” PARFÜMÖKET ÉS A „TERRAS-BULI” PUDERT!

BANCA ECNOMICA S.A.

KÖZGAZDASÁGI BANK

R. T.

CLUJ, STR. MEMORANDULUI (UNIO-U) 20.

Foglalkozik minden banküggyel.

Kölesönöket folyósít

Átutalásokat, meg hitelezéseket vállal.

Betéteket előnyösen kamatoztat és felmondás nélkül visszafizet.

Veszek

Radur 461

ÉLŐ FARKAST

baglyot, hollót, sast, medvét, keselyűt csalogat július 15-ig.

HANS KNALL

MEDIAS, HOTEL TANNE